

Sygn. akt III Ca 1503/14, III Cz 1490/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Henryk Brzyżkiewicz

Sędzia SO Barbara Braziewicz (spr.)

SR del. Ewa Buczek – Fidyka

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko Gminie R.

o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste jest nieuzasadniona

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 30 kwietnia 2014 r., sygn. akt II C 28/10

i na skutek zażalenia powódki

na postanowienie zawarte w punkcie II.4. wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 30 kwietnia 2014 r., sygn. akt II C 28/10

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I i II i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Powódka A. T. (obecnie T. - B.) wniosła sprzeciw od orzeczenia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. z dnia 10 lutego 2010r. wydanego w sprawie SKO G- (...). Orzeczeniem tym SKO w K. oddaliło wniosek z dnia 29 grudnia 2009r. o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste dokonana przez Wójta Gminy R. obejmująca działki (...) objęte księgą wieczystą (...) jest nieuzasadniona. Podniosła, w sprzeciwie, że aktualizacji opłaty dokonał Wójt Gminy R. wypowiedzeniem z dnia 23 listopada 2009r., nr GN. (...) -14/09 i wypowiedzeniem z dnia 23 listopada 2009r., nr GN. (...) -15/09. Nadto wskazała, że przy aktualizacji opłaty nie uwzględniono wartości nakładów poniesionych na nieruchomości przez użytkownika wieczystego. Także stwierdziła, że biegły rzeczoznawca nie wyjaśnił, na jakiej podstawie, przy szacowaniu nieruchomości, zastosował stawkę przewidzianą dla gruntów przeznaczonych

pod budownictwo mieszkaniowe, zamiast stawki przewidzianej dla gruntów pod usługi, a przecież ceny te mają zasadnicze znaczenie dla wartości nieruchomości, od której zależy wysokość opłaty.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K. przekazało tutejszemu Sądowi również do rozpoznania sprzeciw A. T. od orzeczenia SKO w K. z dnia 10 lutego 2010r. wydanego w sprawie SKO G- (...) o ustalenie, że aktualizacja opłaty za użytkowanie wieczyste dokonana przez Wójta Gminy R. obejmująca działkę (...) objętą księgą wieczystą (...) jest nieuzasadniona.

W piśmie z dnia 2 listopada 2010r. powódka ponowiła wniosek o połączenie niniejszej sprawy i sprawy prowadzonej pod sygn. akt II Cupr 329/10, gdyż obie sprawy zostały objęte tym samym pozwem (tj. wnioskiem powódki z dnia 29 grudnia 2009r. o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona) i dotyczą tej samej nieruchomości, na którą składają się działki gruntu nr (...).

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina R. wniosła o oddalenie powództwa i ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej w kwocie 2.021,40 zł za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej o łącznej powierzchni 778 m² położonej w R. przy ul. (...) stanowiącej działkę nr (...) o pow. 719 m² i działkę nr (...) o pow. 59 m² będące w użytkowaniu wieczystym powódki była zasadna oraz zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. Zarzuciła, że oszacowana wartość nieruchomości oznaczonej numerem działek (...) o łącznej pow. 778 m² stanowi najbardziej prawdopodobną cenę możliwą do uzyskania na regionalnym rynku na dzień wyceny. Nadto podniosła, iż z dokumentów dołączonych przez powódkę nie wynika fakt wybudowania jakiegokolwiek urządzenia stanowiącego infrastrukturę techniczną na przedmiotowej nieruchomości. Pozwana stwierdziła ponadto, że nie są zasadne argumenty powódki, jakoby pozew dotyczył obu spraw rozstrzyganych przed SKO. W uzasadnieniu pozwu powódka powołuje się na oba dokonane przez pozwaną wypowiedzenia opłaty rocznej, a więc dotyczące obu nieruchomości, jednakże nie wskazuje, że sprzeciw ten wnosi od dwóch decyzji administracyjnych.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2011r. Sąd Rejonowy w Gliwicach połączył sprawę o sygnaturze akt II C 329/10 do wspólnego rozpoznania z niniejszą sprawą.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy w Gliwicach ustalił, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...), stanowiącej działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą (...), znajdującej się w użytkowaniu wieczystym powódki A. B., dokonana przez Wójta Gminy R. pismem z dnia 23 listopada 2009r., jest nieuzasadniona (pkt I 1), zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4.467 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt I 2), nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.449,22 zł tytułem zwrotu wydatków poczynionych tymczasowo przez Skarb Państwa w sprawie II C 28/10 (pkt I 3); odrzucił powództwo o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą (...) jest nieuzasadniona i zniósł w tym zakresie dotychczasowe postępowanie (pkt II 4) oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w sprawie II C-upr 329/10 (pkt II 5).

W ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy wskazał, że powódka jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości gruntowej położonej w R. przy ulicy (...), obejmującej działki o numerach (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz działkę o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...). W dniu 23 listopada 2009r. Wójt Gminy R. wypowiedział wysokość dotychczasowej opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej o łącznej powierzchni 778 m², położonej w R. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...) o powierzchni 719 m² oraz działkę nr (...) o powierzchni 59 m², dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...), z powodu wzrostu wartości nieruchomości. Nowa wartość opłaty rocznej w wysokości 2.021,40 zł została ustalona przy zastosowaniu stawki 3% od wartości nieruchomości w wysokości 67.380 zł. Pismem z dnia 29 grudnia 2009r. powódka wniosła do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej jest nieuzasadniona. Orzeczeniem z dnia 10 lutego 2010r. SKO w K. oddaliło wniosek powódki. W związku z powyższym powódka pismem z dnia 26 lutego 2010r. złożyła sprzeciw od

tego orzeczenia. W dniu 23 listopada 2009r. Wójt Gminy R. wypowiedział wysokość dotychczasowej opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej o łącznej powierzchni 2283 m², położonej w R. przy ulicy (...), stanowiącej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) z powodu wzrostu wartości nieruchomości. Nowa wartość opłaty rocznej w wysokości 6.541,50 zł została ustalona przy zastosowaniu stawki 3% od wartości nieruchomości w wysokości 218.050 zł. Pismem z dnia 29 grudnia 2009r. powódka wniosła do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej jest nieuzasadniona. Orzeczeniem z 10 lutego 2010r. SKO w K. oddaliło wniosek powódki. Sąd Rejonowy stwierdził, że powódka nie złożyła sprzeciwu od tej decyzji SKO, a mimo tego Samorządowe Kolegium Odwoławcze, po skopiowaniu sprzeciwu złożonego w sprawie SKO G- (...), przesłało sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi. Nadto Sąd Rejonowy ustalił, że powódka poczyniła nakłady na budowę poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...), w kwocie 16.316 zł. Nieruchomość objęta księgą wieczystą nr (...) w dacie wypowiedzenia przez pozwaną dotychczasowej wysokości opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste osiągnęła wartość 49.000,35 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów szczegółowo podane w uzasadnieniu, w tym w oparciu o akta SKO G- (...), zeznania świadka H. T., zeznania powódki, opinie biegłych: K. M. w odniesieniu do zakresu i rodzaju nakładów poczynionych przez powódkę na nieruchomości objętej księgą wieczystą (...), uzupełniającej opinii biegłego H. K. w zakresie wartości nieruchomości powódki objętej księgą wieczystą (...), które to dowody przeanalizował.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, iż zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami, wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty. Na podstawie art. 78 ust. 1 cytowanej ustawy właściwy organ zamierzający zaktualizować opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej powinien wypowiedzieć na piśmie wysokość dotychczasowej opłaty, do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego, przesyłając równocześnie ofertę przyjęcia jej nowej wysokości. W wypowiedzeniu należy wskazać sposób obliczenia nowej wysokości opłaty i pouczyć użytkownika wieczystego o sposobie zakwestionowania wypowiedzenia. Do wypowiedzenia dołącza się informację o wartości nieruchomości, o której mowa w art. 77 ust. 3, oraz o miejscu, w którym można zapoznać się z operatem szacunkowym. Z kolei na podstawie art. 72 ustawy o gospodarce nieruchomościami opłaty z tytułu użytkowania wieczystego ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości gruntowej określonej zgodnie z art. 67; cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości (art. 67). Według art. 151 ustawy wartość rynkową nieruchomości stanowi najbardziej prawdopodobna jej cena, możliwa do uzyskania na rynku, określona z uwzględnieniem cen transakcyjnych (...). Użytkownik wieczysty, nie zgadzając się z wysokością nowej opłaty rocznej od użytkowania wieczystego, może w trybie art. 78 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami złożyć do samorządowego kolegium odwoławczego wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości. Wniosek jest rozpoznawany przez SKO, które po przeprowadzeniu rozprawy wydaje decyzję o jego uwzględnieniu bądź oddaleniu. Od orzeczenia kolegium właściwy organ lub użytkownik wieczysty mogą wnieść sprzeciw w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia (art. 80 w/w ustawy). Wniesienie sprzeciwu jest równoznaczne z żądaniem przekazania sprawy do sądu powszechnego właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości. Kolegium przekazuje właściwemu sądowi akta sprawy wraz ze sprzeciwem. Wniosek, o którym mowa w art. 78 ust. 2, zastępuje pozew. W razie wniesienia sprzeciwu w terminie, orzeczenie traci moc, nawet gdy sprzeciw odnosi się tylko do części orzeczenia. Celem postępowania przed sądem powszechnym jest ustalenie, czy dokonana aktualizacja opłaty rocznej od użytkowania wieczystego jest w ogóle uzasadniona bądź jest uzasadniona tylko do pewnej wysokości – a to w zależności od treści żądania powoda zawartego we wniosku skierowanym do SKO stanowiącym pozew w postępowaniu sądowym. Sąd Rejonowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie pozwana określiła wartość nieruchomości oddanej powódce w użytkowanie wieczyste, a objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Gliwicach na dzień 1 stycznia 2010 r. na kwotę 67.380 zł, w związku z czym podniosła powódce opłatę roczną od użytkowania wieczystego do kwoty 2.021,40 zł. Zgodnie z wyliczeniami sporządzonymi przez biegłych w niniejszej sprawie wartość spornej nieruchomości wynosiła 49.000,35zł, zaś wartość nakładów na budowę poszczególnych urządzeń

infrastruktury technicznej po dniu dokonania ostatniej aktualizacji w rozumieniu art. 77 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami wynosiła 16.316 zł. Sąd Rejonowy wskazał, że odliczył od wartości nieruchomości wskazanej przez biegłego wartość nakładów i tak końcowo określił wartość nieruchomości objętej księgą wieczystą o nr (...) na kwotę 32.684,35 zł. Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo dotyczące ustalenia, że aktualizacja tej opłaty jest nieuzasadniona i dlatego orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w punkcie 2 sentencji wyroku Sąd oparł na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c., przy przyjęciu, że powódka wygrała w całości sprawę wszczętą na skutek pozwu dotyczącego nieruchomości objętej księgą wieczystą (...).

Natomiast Sąd Rejonowy w oparciu o art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. odrzucił pozew w zakresie żądania ustalenia, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...), jest nieuzasadniona. Sąd ten przyjął, że na skutek niezłożenia sprzeciwu od decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K., jego decyzja z dnia 10 lutego 2010 r. wydana w sprawie o sygn. akt SKO G - (...) stała się ostateczna. W tym stanie rzeczy nie została zrealizowana przesłanka wyczerpania drogi postępowania administracyjnego przed postępowaniem sądowym. Według treści art. 80 ustawy o gospodarce nieruchomościami od orzeczenia kolegium właściwy organ lub użytkownik wieczysty mogą wnieść sprzeciw w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Wniesienie sprzeciwu jest równoznaczne z żądaniem przekazania sprawy do sądu powszechnego właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości. Kolegium przekazuje właściwemu sądowi akta sprawy wraz ze sprzeciwem. Wniosek, o którym mowa w art. 78 ust. 2, zastępuje pozew. W razie wniesienia sprzeciwu w terminie, orzeczenie traci moc, nawet gdy sprzeciw odnosi się tylko do części orzeczenia. Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska pełnomocnika powódki, by sąd powszechny był związany samym faktem technicznego przesłania przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze akt sprawy do rozpoznania w trybie art. 80 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami przy faktycznym braku sprzeciwu użytkownika wieczystego od decyzji SKO. Zaznaczył, że powódka reprezentowana przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym przez profesjonalnego pełnomocnika nie złożyła sprzeciwu od decyzji SKO wydanej w sprawie SKO G - (...). Sprzeciw powódki z dnia 26 lutego 2010 r. dotyczył jedynie orzeczenia SKO wydanego w sprawie SKO G - (...), o czym świadczy przede wszystkim treść tego sprzeciwu, w którym pełnomocnik wyraźnie określił sygnaturę sprawy oraz datę wydania zaskarżonej decyzji SKO, wskazując również datę doręczenia odpisu tej decyzji powódce. Sam fakt późniejszego skopiowania tego samego sprzeciwu przez pracowników SKO i dołączenia takiej kopii do akt sprawy SKO G - (...) z oczywistych względów pozostaje bez prawnego znaczenia. Dodatkowo za brakiem sprzeciwu w w/w sprawie przemawia treść pism pełnomocnika powódki z dnia 27 maja 2010r. oraz 6 maja 2010r. kierowanych do SKO. Ponadto Sąd Rejonowy stwierdził, że istnieje obowiązek uprzedniego wyczerpania etapu postępowania przed samorządowym kolegium odwoławczym, a w razie jego braku występuje przypadek czasowej niedopuszczalności drogi sądowej, który uzasadnia odrzucenie żądania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2007 r., IV CSK 326/07, niepubl.). Orzeczenie Sądu Rejonowego nie stanowi niedopuszczalnej prawnie ingerencji w merytoryczne rozstrzygnięcie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w postaci decyzji SKO z dnia 10 lutego 2010 r. wydanej w sprawie SKO G - (...). Treść punktu 4 sentencji wyroku ma związek tylko z błędnymi czynnościami faktycznymi wykonanymi przez pracowników SKO, które w ocenie Sądu Rejonowego nie zostały sanowane jedynie przez sam fakt fizycznego wysłania akt sprawy do rozpoznania sądowi powszechnemu. Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie 5 sentencji wyroku zostało oparte o treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c., przy uznaniu powódki za stronę przegrywającą sprawę o ustalenie bezzasadności aktualizacji opłaty rocznej od użytkowania wieczystego nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...).

Pozwana Gmina R. wniosła apelację od tego orzeczenia, zaskarżając je w całości w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej od nieruchomości położonej w R. przy ul. (...) stanowiącej działki nr (...), KW (...) dokonana wypowiedzeniem z dnia 23 listopada 2009r. była uzasadniona do kwoty 1.470 zł tj. do kwoty wyliczonej przez biegłego sądowego, formalne zakończenie prowadzonego przez Sąd pierwszej instancji postępowania w sprawie zaliczenia nakładów na nieruchomość określoną w punkcie 1 na poczet opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego tej nieruchomości, bez merytorycznego jej rozstrzygnięcia, nadto o zmianę postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania i ukształtowanie ich, zgodnie z art. 98 k.p.c. i art. 100 k.p.c., stosownie do wyników postępowania poprzez stosunkowe rozdzielanie jedynie kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw powódki oraz zasądzenia na

jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, ewentualnie o zmianę postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania i wzajemne ich zniesienie na podstawie art. 100 k.p.c. lub o przekazanie Sądowi pierwszej instancji przedmiotowej sprawy do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem kosztów postępowania wg norm przepisanych. Skarżąca zarzuciła orzeczeniu: a) naruszenie art. 77 ust. 3, art. 77 ust. 4, art. 78 ust. 1, art. 80, art. 156 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 102.651 z późn. zm.) poprzez błędną ich wykładnię i przyjęcie, że aktualizacja wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w R. ul. (...) obejmującej działki nr (...) KW (...) dokonana wypowiedzeniem z dnia 23 listopada 2009r. była nieuzasadniona, jako że wartość nieruchomości obliczona przez biegłego sądowego okazała się niższa od wartości nieruchomości określonej w wypowiedzeniu pozwanej oraz uznanie, że zaliczenia nakładów wykonanych przez użytkownika wieczystego na nieruchomości, dokonuje się poprzez ich odliczenie od wartości nieruchomości, b) nieustalenie nowej wysokości opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości wymienionej w punkcie 1 w sposób wiążący dla stron stosunku umownego stosownie do opinii biegłego sądowego, a tym samym nierozpoznanie istoty przedmiotowej sprawy, jaką było określenie nowej wysokości opłaty rocznej w sytuacji, gdy powódka nie zgodziła się z ofertą pozwanej zawartą w wypowiedzeniu z dnia 23 listopada 2009r., c) brak formalnego zakończenia postępowania bez merytorycznego rozpoznania prowadzonego przez Sąd pierwszej instancji w sprawie zaliczenia nakładów dokonanych przez powódkę na przedmiotową nieruchomość na poczet opłaty rocznej, w sytuacji gdy powódka nie zgłosiła żądania zaliczenia dokonanych nakładów na poczet opłaty rocznej, ani w zastępującym pozew odwołaniu do SKO, ani w sprzeciwie od orzeczenia SKO, ani też podczas całego postępowania sądowego, brak było zatem podstaw do merytorycznego rozpoznania tej materii, czym Sąd naruszył w szczególności art. 187 k.p.c., d) naruszenie art. 98 k.p.c. i art. 100 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że pozwana w całości przegrała przedmiotową sprawę oraz jako strona przegrywająca zobowiązana jest pokryć wszystkie poniesione w tym procesie koszty, a także poprzez przyjęcie, że wszystkie poniesione przez strony w przedmiotowym postępowaniu koszty były niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony w tej sprawie. W uzasadnieniu skarżąca podnosiła między innymi, że skoro powódka nie zgodziła się z wysokością opłaty rocznej określonej w wypowiedzeniu i wniosła sprzeciw od orzeczenia SKO, to rolą Sądu Rejonowego było ustalenie nowej wysokości opłaty rocznej należnej po dokonaniu wypowiedzenia, stosowanie do wartości nieruchomości. Sąd pierwszej instancji nie mógł więc ograniczyć orzeczenia jedynie do stwierdzenia, że aktualizacja opłaty była nieuzasadniona, pomijając zupełnie kwestię wysokości nowej opłaty rocznej. Tym samym Sąd Rejonowy nie rozpoznał przedmiotowej sprawy co do istoty.

W odpowiedzi na apelację powódka A. B. wniosła o jej odrzucenie ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych, na poparcie swojego stanowiska przytaczając obszerną argumentację.

Z kolei powódka A. B. wywiodła zażalenie od rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II 4 wyroku (w przedmiocie odrzucenia pozwu), wnosząc o zmianę tego orzeczenia w całości i ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości położonej w R. przy ul. (...) stanowiącej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) jest nieuzasadniona oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za obie instancje wg norm przepisanych, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego. Skarżąca zarzuciła orzeczeniu naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe stosowanie tj. art. 80 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010r., z późn. zm.) oraz przepisów postępowania tj. błąd w ustaleniach faktycznych i wyjście poza ramy swobodnej oceny dowodów określone w art. 233 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że powódka nie złożyła sprzeciwu od decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego, gdy tymczasem prawidłowe ustalenia faktyczne prowadzą do wniosku odwrotnego. Uzasadniając swoje stanowisko powódka podniosła w szczególności, że Samorządowe Kolegium Odwoławcze miało prawo w ramach uznania administracyjnego przyjąć, że sprzeciw z dnia 26 lutego 2010r. wniesiony przez powódkę dotyczy całej nieruchomości będącej w jej użytkowaniu wieczystym tj. zarówno działek nr (...) jak i działki nr (...). Nadto podkreśliła, że w uzasadnieniu sprzeciwu wyraźnie stwierdziła, że dotyczy on aktualizacji opłaty, których dokonał Wójt Gminy R. na podstawie wypowiedzenia z dnia 23 listopada 2009r. nr (...) -14/09 i z dnia 23

listopada 2009r. nr (...) -15/09. Organ administracji trafnie również przyjął, że złożony sprzeciw kwestionuje oba orzeczenia SKO: jedno, które dotyczy działek nr (...) i drugie, która dotyczy działki nr (...).

W odpowiedzi na zażalenie pozwana Gmina R. wniosła o jego odrzucenie oraz zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, na poparcie swojego stanowiska podnosząc obszerną argumentację.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej Gminy R. od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 30 kwietnia 2014r. w zakresie jego punktu I oraz zażalenie powódki A. B. na postanowienie zawarte w punkcie II tego wyroku musiały odnieść skutek, albowiem zaskarżonego wyroku nie można uznać za trafny. Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, w wyniku czego należało uchylić zaskarżony wyrok w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Powołane w apelacji oraz zażaleniu zarzuty dotyczące niepoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy, a także w zasadniczej części naruszenia prawa materialnego i procesowego okazały się zasadne.

Na wstępie należy zauważyć, iż przepisy zawarte w ustawie z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami, w tym zmieniony jej art. 77 (wraz z dodanym do niego ustępem 2a), winny podlegać uwzględnieniu w brzmieniu ustalonym przez art.1 ustawy z dnia 28.07.2011r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw, dalej u.g.n. (Dz. U. Nr 187, poz. 1110), w tym bowiem brzmieniu stosuje się je w sprawach dotyczących aktualizacji opłaty z tytułu użytkowania wieczystego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. przed dniem 9 października 2011r., a do takich spraw niniejsza sprawa się zalicza.

I. Przechodząc do zarzutów zawartych w apelacji pozwanej, Sąd Okręgowy uznał za trafny podniesiony przez nią zarzut nierozpoznania istoty sprawy, polegający na nieustaleniu nowej wysokości opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości wymienionej w punkcie I.1. w sposób wiążący dla stron stosunku umownego stosownie do opinii biegłego sądowego, w sytuacji, gdy powódka nie zgodziła się z ofertą pozwanej zawartą w wypowiedzeniu z dnia 23 listopada 2009r., w tym dotyczącą ustalenia nowej wysokości opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w R. przy ulicy (...), stanowiącej działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą (...) przy uwzględnieniu konieczności rozliczenia nakładów dokonanych przez powódkę na przedmiotową nieruchomość przy aktualizacji opłaty rocznej. Rozstrzygnięciem zawartym w punkcie I. 1. wyroku Sąd Rejonowy orzekł jedynie, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste tej nieruchomości (stanowiącej działki nr (...)) - jest nieuzasadniona. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd meriti nie mógł ograniczyć orzeczenia tylko do stwierdzenia, że aktualizacja opłaty była nieuzasadniona, nie ustalając wysokości nowej opłaty rocznej – co słusznie zarzuciła skarżąca w apelacji.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego aktualnie bowiem dominuje pogląd, że powództwo mające na celu oznaczenie wysokości należnej opłaty rocznej w sprawach rozpoznawanych w oparciu o art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami ma charakter powództwa o ukształtowanie prawa. Zadaniem sądu jest określenie wysokości świadczenia, jakie użytkownik wieczysty ma spełnić na rzecz właściciela nieruchomości, wobec niemożności ustalenia przez strony stosunku użytkowania wieczystego wysokości tego świadczenia. Zatem sąd nie może ograniczyć się, prowadząc tego rodzaju sprawę, jedynie do oceny skuteczności czy bezskuteczności wypowiedzenia wysokości opłaty rocznej, ale powinien określić wysokość tej opłaty w sposób wiążący dla stron stosunku umownego. Wobec tego, iż orzeczenie sądu zastępuje odpowiednie oświadczenie woli użytkownika wieczystego to orzeczenie to ma charakter konstytutywny (zob. ost. uchwała SN z 7.02.2014r., IIICZP 11/13, OSNC 2014, nr11, poz.113, wyrok SN z 21.02. 2013r., IV CSK 430/12, LEX nr 1318444, także wyrok SA w Katowicach z 20.05.2014r. IACa 162/14, LEX nr 1477073).

Przyjmuje się także w judykaturze, że w toku sądowego postępowania aktualizacyjnego, uregulowanego w art.80 u.g.n., dopuszczalne jest rozstrzygnięcie także o innych kwestiach niż ustalenie stawki opłaty dla stron stosunku umownego, w tym także o zaliczeniu wartości nakładów, przewidzianych w art. 77 ust. 4 i 6 tej ustawy. W tym zakresie również wniosek użytkownika podlega weryfikacji przez rzeczoznawcę majątkowego według zasad określonych w

wydanym na podstawie art. 159 u.g.n. rozporządzeniu z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.). Zaliczenie wartości poniesionych nakładów przewidziane w art. 77 ust.4, 5 i 6 u.g.n. (zatem nakładów poniesionych przez wieczystego użytkownika nieruchomości na budowę poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej, w znaczeniu przyjętym w art.143 ust.2 u.g.n., a także odpowiednio nakładów koniecznych) może być realizowane wyłącznie przy aktualizacji opłaty. Przy czym może nastąpić także w wypadku zgłoszenia przez użytkownika wieczystego wniosku dopiero na etapie postępowania sądowego, a więc już po złożeniu sprzeciwu. Przepisy ustawy u.g.n. nie przewidują bowiem żadnych terminów, które ograniczałyby wieczystego użytkownika w zakresie zgłoszenia przez niego poniesionych nakładów, w celu ich zaliczenia na poczet opłaty. Równocześnie zaliczenie poczynionych przez wieczystego użytkownika tego rodzaju nakładów jest obowiązkiem właściciela gruntu (zob. wyrok SN z 12.04.2013r., (...) 613/12 , LEX nr 1324325).

Zatem, w tym zakresie za chybione należało uznać zarzuty pozwanej podnoszone w apelacji, w szczególności dotyczące naruszenia art.187 k.p.c. Sąd Okręgowy w tym zakresie podziela argumentację zawartą przez powódkę w odpowiedzi na apelację pozwanej i podnoszoną w toku postępowania, uznając, iż nie ma potrzeby jej ponownie przywoływać. W tej kwestii należy jedynie zauważyć, iż w ocenie Sądu Okręgowego wniosek o rozliczenie nakładów poczynionych przez powódkę na przedmiotową nieruchomość został zawarty w sprzeciwie od kwestionowanych orzeczeń SKO w K., a także był ponawiany kilkakrotnie przez powódkę w trakcie prowadzonego postępowania przed Sądem meriti. Równocześnie Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, iż stosownie do art.77 ust.4 u.g.n. zaliczenie wartości nakładów jest obowiązkiem organu administracji publicznej. Były zatem podstawy do rozpoznania tej kwestii w toku niniejszej sprawy.

Równocześnie zgodnie z art. 77 ust. 4,5 i 6 u.g.n., przy dokonywaniu aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego na poczet różnicy między opłatą dotychczasową a opłatą aktualizowaną zalicza się wartość nakładów poniesionych przez użytkownika wieczystego nieruchomości na budowę urządzeń infrastruktury technicznej (odpowiednio poniesionych nakładów koniecznych) po dniu ostatniej aktualizacji bądź wcześniej, jeżeli nie dokonano zaliczenia przy poprzednich aktualizacjach. Z uregulowania powyższego zatem wynika, iż wartość tego rodzaju nakładów podlega zarachowaniu na poczet różnicy między opłatą dotychczasową a zaktualizowaną, tym samym nie rozlicza się ich poprzez ich odliczenie od ustalonej wartości nieruchomości, jak to uczynił Sąd meriti, na co trafnie zwróciła uwagę skarżąca. Zatem w tym zakresie Sąd meriti nie poczynił także koniecznych i prawidłowych ustaleń, które mogłyby pozwolić Sądowi Okręgowemu, przy uwzględnieniu całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, na ustalenie stawki opłaty rocznej w sposób wiążący dla stron stosunku umownego, w zakresie przedmiotowej nieruchomości (stanowiącej działki nr (...)).

W okolicznościach sprawy Sąd Okręgowy uznał, iż zasadnie zarzuciła w apelacji skarżąca, iż Sąd meriti naruszył przepisy prawa materialnego tj. art. 77, art.78ust.2, art. 80, art. 156 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 102.651 z późn. zm.) poprzez błędną ich wykładnię i przyjęcie jedynie, że aktualizacja wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w R. ul. (...) obejmującej działki nr (...) KW (...) dokonana wypowiedzeniem z dnia 23 listopada 2009r. była nieuzasadniona. Wobec niewłaściwego zastosowania prawa materialnego przez Sąd Rejonowy doszło do nierozpoznania istoty sprawy, Sąd ten nie orzekł o żądaniach stron. W takiej sytuacji zbędnym jest wypowiedzanie się przez Sąd Odwoławczy odnośnie zarzutów skarżącej dotyczących wydanego w sprawie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, w tym naruszenia przez Sąd meriti art. 98 k.p.c. czy też art. 100 k.p.c.

Na zakończenie tej części wyводу należy jedynie zauważyć, iż wniesiona apelacja przez pozwaną pochłania wniesione przez nią równocześnie zażalenie. W tym zatem zakresie nie mogła odnieść skutku argumentacja powódki zawarta w odpowiedzi na apelację pozwanej, a dotycząca kwestii odrzucenia wniesionej przez nią apelacji.

II. Z kolei odnosząc się do zarzutów podniesionych w zażaleniu przez powódkę należało uznać je także za trafne. Uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie jego punktu II nastąpiło wskutek zasadności zarzutów podniesionych w zażaleniu przez powódkę, w którym wskazuje ona na brak podstaw do odrzucenia pozwu przez Sąd Rejonowy (pkt II wyroku). Powódka zasadnie zarzuca, że brak jest podstaw do stwierdzenia, iż nie złożyła ona sprzeciwu od decyzji SKO wydanej w sprawie SKO G – (...) dotyczącej nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach

prowadzi księgę wieczystą nr (...) stanowiącej działkę nr (...). Rozstrzygnięciem zawartym w punkcie II 4 wyroku Sąd Rejonowy odrzucił powództwo o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości położonej w R. przy ul. (...), stanowiącej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą (...) jest nieuzasadniona i zniósł w tym zakresie dotychczasowe postępowanie. Zgodnie z regulacją art. 80 u. g. n. od orzeczenia kolegium właściwy organ lub użytkownik wieczysty mogą wnieść sprzeciw w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Wniesienie sprzeciwu jest równoznaczne z żądaniem przekazania sprawy do sądu powszechnego właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości (ust. 1), kolegium przekazuje właściwemu sądowi akta sprawy wraz ze sprzeciwem. Wniosek, o którym mowa w art. 78 ust. 2, zastępuje pozew (ust. 2), w razie wniesienia sprzeciwu w terminie, orzeczenie traci moc, nawet gdy sprzeciw odnosi się tylko do części orzeczenia (ust. 3). Trafnie zarzuca powódka, że w niniejszej sprawie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K. dwukrotnie przekazało sprawę Sądowi Rejonowemu do rozpoznania – pismem z dnia 18 marca 2010r. oraz pismem z dnia 8 kwietnia 2010r., przy czym pismo z tej ostatniej daty dotyczy orzeczenia kolegium z dnia 10 lutego 2010r. w sprawie SKO G – (...).

Sąd Okręgowy uznał, iż SKO w K. zasadnie przyjęło, że sprzeciw z dnia 26 lutego 2010r. wniesiony przez powódkę dotyczy dwóch nieruchomości, na które składają się działki nr (...) oraz że sprzeciw ten kwestionuje oba orzeczenia SKO w K. wydane w tej samej dacie - 10 lutego 2010r. Należy podkreślić, iż pierwotny wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona, zastępujący pozew, z dnia 29 grudnia 2009r. wniesiony przez powódkę jednoznacznie wskazuje na to, iż powódka kwestionuje wysokość zaktualizowanych opłat przez Wójta Gminy R. pismami nr GN. (...) -14/09 i GN. (...) -15/09 co do wszystkich swoich trzech działek o nr (...) stanowiących funkcjonalną całość. Także z samej treści sprzeciwu (jego uzasadnienia) wynika, że skarżąca kwestionuje aktualizację opłat, których dokonał Wójt Gminy R. na podstawie wypowiedzeń z dnia 23 sierpnia 2009r. w sprawach nr (...) -14/09 oraz nr (...) -15/09,, które to wypowiedzenia dotyczą dwóch nieruchomości, na które składają się działki nr (...).

Zgodnie z art. 80 ust. 2 u.g.n. złożenie sprzeciwu skutkuje przekazaniem przez SKO pierwotnego wniosku i akt sprawy do rozpoznania przez sąd powszechny. Przy czym wymaga podkreślenia, iż to organ administracji publicznej, zgodnie z tą regulacją, został wyposażony przez ustawodawcę w prawo kontroli czy sprzeciw złożony przez stronę lub właściwy organ został wniesiony prawidłowo i może zostać skierowany do właściwego sądu powszechnego.

To pierwotny wniosek o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona lub jest uzasadniona w innej wysokości, zastępuje pozew. Zatem charakteru pozwu nabiera w tym przypadku pierwotny wniosek, a nie sprzeciw, tym samym badanie pod względem wymogów formalnych pozwu powinno dotyczyć tego pierwotnego wniosku, a nie sprzeciwu. Tym samym to treść pierwotnego wniosku użytkownika wieczystego, a nie sprzeciwu, wyznacza i określa zakres orzekania przez sąd w sprawie, chociaż sam sprzeciw może złożyć każda ze stron postępowania (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 13 października 2011 r., VI ACa 255/11, LEX nr 1120315). W niniejszej sprawie treść pierwotnego wniosku użytkownika wieczystego określiła żądanie, zawierała także okoliczności faktyczne to żądanie uzasadniające, zatem wytyczyła granice rozpoznania sprawy oraz w konsekwencji granice orzekania w niej przez sąd.

Wypada zauważyć, iż sprzeciw wyraża wolę strony, by sprawa została rozpatrzona przez sąd powszechny, przy czym sąd ten w żaden sposób nie odnosi się do orzeczenia kolegium ani też nie jest nim związany. Sąd nie sprawuje bowiem funkcji kontrolnej ani nadzorczej nad SKO, lecz od początku (od nowa) samodzielnie rozstrzyga spór o zasadność dokonanej aktualizacji opłaty rocznej (por. postanowienie SN z dnia 12 stycznia 2005 r., I CK 59/04, Biul. SN 2005, nr 4, poz. 15). Zresztą z dniem wniesienia sprzeciwu orzeczenie kolegium traci moc.

Bezpodstawne jest zatem stanowisko Sądu Rejonowego, że „pracownicy SKO skopiowali ten sam sprzeciw i dołączyli tę kopię do akt sprawy SKO G – (...), co nie ma znaczenia prawnego”. Rację ma skarżąca powódka, że zajęcie takiego stanowiska przez Sąd Rejonowy deprecjonuje decyzję organu administracyjnego o przekazaniu sprawy do rozpoznania sądowi powszechnemu, równocześnie pozostaje w opozycji do treści zebranych w sprawie dowodów w szczególności z dokumentów.

Jakkolwiek jednak zarzut podniesiony przez powódkę w zażaleniu jest uzasadniony, to z uwagi na zawarte na wstępie rozważania, nie zasługuje na uwzględnienie jej wniosków o zmianę zaskarżonego przez nią w części orzeczenia

i ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości położonej w R. przy ul. (...) stanowiącej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) jest nieuzasadniona. Jak już bowiem wskazano powyżej, oceniając zarzuty podniesione w apelacji, Sąd Rejonowy, orzekając, że aktualizacja opłaty z tytułu użytkowania wieczystego jest nieuzasadniona, winien określić wysokość nowej opłaty, biorąc pod uwagę wartość nieruchomości ustaloną na podstawie opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego. Samo więc ustalenie, zgodnie z wnioskiem, że aktualizacja opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) jest nieuzasadniona nie spełnia celów postępowania prowadzonego w oparciu o art. 80 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami. Sąd Rejonowy winien zatem ustalić wysokość zaktualizowanej opłaty również w odniesieniu do nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) stanowiącej działkę nr (...) przy uwzględnieniu konieczności ewentualnego rozliczenia nakładów dokonanych przez powódkę na przedmiotową nieruchomość przy aktualizacji opłaty rocznej.

W okolicznościach sprawy Sąd Okręgowy uznał, iż zasadnie zarzuciła w zażaleniu skarżąca, iż Sąd meriti naruszył przepisy prawa materialnego tj. art. 80 u.g.n. oraz przepisy postępowania tj. art. 233§1 k.p.c. przez przyjęcie, że powódka nie złożyła sprzeciwu od decyzji (...). Wobec mylnego zastosowania prawa materialnego i procesowego przez Sąd Rejonowy doszło do nierozpoznania istoty sprawy. Sąd ten nie zbadał podstawy merytorycznej dochodzonego w tym zakresie roszczenia. W takiej sytuacji procesowej sąd odwoławczy musiał uchylić zaskarżony wyrok także w tym zakresie, uznając, iż w takiej sytuacji nie było możliwości wydania orzeczenia reformatoryjnego bowiem byłoby to niedopuszczalne, gdyż oznaczałoby pobawienie stron jednej instancji (zob. wyrok SN z 23.09.1998r., IICKN 895/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 22).

Mając na uwadze powyższe uwagi Sąd Okręgowy uznał, iż Sąd meriti nie rozpoznał istoty sprawy, odrzucając pozew w zakresie dotyczącym nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz nie ustalając wysokości zaktualizowanej opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste – w odniesieniu do nieruchomości obejmującej działki o numerach (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz nieruchomości obejmującej działkę o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Jak wynika z przedstawionych powyżej uwag sprawa nie została dostatecznie wyjaśniona przez Sąd meriti do stanowczego rozstrzygnięcia spornego stosunku. Wobec tego, że uchybienia, luki i nieprawidłowości w postępowaniu Sądu meriti są istotne, wydanie wyroku w sprawie wymaga ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób prawidłowy i ponownego dokonania analizy poczynionych ustaleń. Przeprowadzenie w tak szerokim zakresie postępowania uzupełniającego przez Sąd Odwoławczy i już przez ten Sąd dokonanie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynienie wiążących ustaleń faktycznych mogłoby pozbawić stronę możliwości ich sprawdzenia w toku instancji.

Powyższe okoliczności oraz wskazane uchybienia Sądu Rejonowego doprowadziły do konieczności uchylenia zaskarżonego orzeczenia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy, o czym orzeczono na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy ustali wysokości zaktualizowanej opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste – w odniesieniu do nieruchomości obejmującej działki o numerach (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz w odniesieniu do nieruchomości obejmującej działkę o numerze (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...) przy uwzględnieniu nakładów poniesionych przez wieczystego użytkownika na te nieruchomości. Sąd pierwszej instancji dokona ponownych ustaleń faktycznych w oparciu o całość zebranego w sprawie materiału dowodowego z poszanowaniem reguł wynikających z przepisów procedury cywilnej, wypowie się o zastosowanych normach prawa materialnego, ponadto rozstrzygnie również o kosztach procesu, w tym kosztach postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Henryk Brzyżkiewicz SSO Barbara Braziewicz